

Yrittäjyyskasvatuksen professori Paula Kyrö:

”Yrittäjäksi ei synnytä vaan kasvetaan”

– *Yrittäjäksi ei synnytä vaan kasvetaan ja opitaan.*

Emme voi tarjota valmiita malleja yrittäjyyspedagogiikasta.

Me lähemmekin pohtimaan tieteellisen tutkimuksen kautta tällaisen pedagogiikan rakentumista ja oppimisen dynamiikkaa siinä prosessissa.

Tällainen lähestymistapa yrittäjyyskasvatuksen tutkimisessa on kansainvälisestikin uutta, toteaa Suomen ensimmäinen yrittäjyyskasvatuksen professori Paula Kyrö.

Kasvatus- ja kauppatieteiden tohtori Paula Kyrö aloitti työssään Tampereen yliopiston ammattikasvatuksen tutkimus- ja koulutuskeskuksessa Hämeenlinnassa kuluvana syksynä. Yrittäjyyskasvatukseen erikoistunut professori on kansainvälisestikin mitaten harvinainen. Yrittäjyysprofessoreita on sen sijaan toi-

minut jo pitempään kauppakorkeakouluissa ja teknisissä korkeakouluissa.

– Perusongelma meillä on muodostunutkin siitä, että kasvatustieteen tiedeperinteeseen ei ole kuulunut yrittäjyyspedagogiikka. Sen tutkiminen on vasta alkuvaiheessaan juuri tämän luontevan yhteyden puuttumisen takia.

– Yrittäjyydestä on käyty keskustelua

enemmän kansainvälisellä tasolla. Tieteellisessä tutkimuksessa yritettiin aiemmin löytää ihmisestä ikään kuin synnynnäisiä piirteitä, jotka tekisivät hänestä yrittäjämäisemmän kuin jostakin toisesta ihmisestä.

– Kun nämä piirreoretiset tutkimukset eivät onnistuneet ja niistä luovuttiin johtamisen tutkimisessakin, alettiin yhä enemmän pohtia, että jospa yrittäjiksi sittenkin kasvetaan. Tästä huolimatta yrittäjyyskasvatusta on kasvatustieteiden puolella tutkittu vielä kohtuullisen vähän.

Yrittäjä tietää, mutta panee myös toimeksi

Kyrö on itse työskennellyt aikaisemmin parikymmentä vuotta yrittäjänä ja liikkeenjohdon konsulttina pk-sektorilla. Hän aloitti ekonomina akateemiset opintonsa 1990-luvun alussa, väitteli aikuiskasvatuksesta Helsingin yliopistossa ja kauppatieteistä Jyväskylän yliopistossa.

Kyrö toimi apulaisprofessorina Helsingin yliopiston kasva-

tustieteellisessä tiedekunnassa vastaten siellä yrityskehityksen perusopinnoista. Yrittäjyysprofessorina hän toimi vuoden verran Jyväskylän yliopistossa. Kyrö pitää itselleen ammatillisesti tärkeänä sitä puolentoista vuoden aikaa 2000-luvun alussa, jonka hän vietti ruotsalaisessa Jönköpingin *International Business School*'issa vierailevana yrittäjyysprofessorina.

Akateemisesti koulutetut eivät ole perinteisesti olleet kiinnostuneita yritysten perustamisesta. Yrittäjyyttä kohtaan tunnetaan kasvatustieteilijöiden ja opettajakunnan piirissä vieläkin tarpeettomia ennakkoluuloja.

– Yrittäjyys kaventui modernina aikana teollistumisen edetessä tarkoittamaan pienyritysten omistamista ja johtamista. Se on kuitenkin lähtökohdiltaan demokratian ja valistuksen aikana syntynyt ilmiö, jolla viitattiin uudenlaiseen elämisen hallintaan tai kontrolliin.

– Yrittäjyyden perusajatus oli, että ihmisellä tulisi olla oikeus ansaita elantonsa itse ja päättää elämästään itse. Yksi keskeinen osa yrittäjämäistä pedagogiikkaa on nimenomaan se, että annamme oppijoille oikeuden itse luoda oma tulevaisuutensa.

– Yrittäjyyskasvatuksessa korostamme yksilön vapautta, mutta yrittäjyys on liian sosiaalista ja kumppaneiden suuntaan orinetoitunutta toimintaa, jotta sitä voitaisiin tyhjentävästi kuvata individualistisen näkökulman kautta.

– Ammatillisessa koulutuksessa saa varmasti hyvän kuvan siitä, mitä se yrittäjyys lainsäädäntöineen käytännössä on ja millä tavalla koulutuksen tarjoama substanssi siihen

– Yrittäjyyskasvatuksen koulutus tapahtuu Hämeenlinnassa laaja-alaisena, vuorovaikutteisena verkko-oppimisena, jossa eri tieteenalojen opiskelijat synnyttävät luontevia toimijaryhmiä, tulivatpa he sitten julkiselta tai yksityiseltä sektorilta, kertoo yrittäjyyskasvatuksen professori Paula Kyrö.

sijoittuu. Sen sijaan yrittäjämäisen toiminnan ja oppimisen tukeminen on huomattavasti vähemmän määritelty.

– Yrittäjälle ei riitä, että tiedetään jostakin jotakin, vaan on myös pantava toimeksi ja saatava aikaan.

”Ammatilliseen koulutukseen toivon hulttomia ideoita”

Kyrön mukaan yrittäjyyskasvatuksen asema suomalaisessa koulutusjärjestelmässä on erittäin hyvä. – Meillä on yrittäjyys otettu osaksi opetus- ja suunnitelmaperusteita niin peruskoulussa kuin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Viime vuoden lopulla valmistunut EU-maiden vertaileva raportti osoitti Suomen olevan ainoa maa, joka on kaikilla näillä koulutusasteilla sitoutunut siihen kansallisesti.

– Voi sanoa, että yrittäjyyskasvatuksen osalta olemme rakentaneet kansainväliset verkot hyvälle pohjalle. Suurin haaste tulevaisuudessa meille on innostaa kasvatustieteilijät suuremman määrän mukaan yrittäjyyskasvatuksen tutkimukseen.

– Ammatillisen koulutuksen puolella toivoisin näkeväni enemmän hulttomampia ideoita. Meidän pitäisi kyetä tukemaan opettajien heittäytymistä aidosti uusiin toimintamuotoihin. Kun teemme pedagogisesti jotain uutta, joudumme väistämättä luopumaan jostakin ja sallimaan itsellemme mahdollisuuden epäonnistua.

Markku Tasala